

EMPLOYMENT NEW ZEALAND

Mo kila na nomu dodonu ena nomu vanua ni cakacaka

Rawarawa na veivuke kei na itukutuku

Keitou vinakata me keitou vukei iko
E sega ni saumi na neitou veiqaravi

Raica na: www.employment.govt.nz me baleta
na cakacaka kei na kena itukutuku.

Raica na: [www.employment.govt.nz/
minimum-rights-translations](http://www.employment.govt.nz/minimum-rights-translations) me baleta na
kena itukutuku vakadewataki.

Talevoni: **0800 20 90 20** sega ni saumi. Keitou
vakarautaka na veiqaravi ni vakadewa vosa ena
40 vakacaca na vosa.

E rawa ni ko veitaratara mai vei keitou ka kua ni
tukuna na yacamu se vua tale e dua.

Oqo e so ga na ivakamacala rawarawa ni
itukutuku me baleta eso na yavu bibi ni dodonu
ni veivakacakakataki. E sega ni vakasala
vakalawa. E dodonu mo raica na neitou website
me baleta eso tale na kena itukutuku:

www.employment.govt.nz.

24 Julai 2021

ENA SEGA NI RAWA VUA NA NOMU ITAUKEI NI CAKACAKA ME:

- musuka (taura na ilavo) mai na kemu isau, kevaka ko sega ni vakadonuya, vakavo na musumusu e vakadonui vakalawa me vaka na ivakacavacava.
- kerei iko mo saumi ira ena nodra solia vei iko na cakacaka.
- vakasaurarataki iko me ra taura na nomu pasipote.
- mo cakacaka vakatovolei me 90 na siga ena itekivu ni nomu cakacaka kevaka e 19 se lailai na levu ni tamata cakacaka, vakavo sara ke muri na veika kece qo:
 - > ko sa vakadonuya taumada
 - > e volai tiko ena nomu ivola ni veiyalayalati ni cakacaka
 - > na veiyalayalati e sa okati tiko kina na gauna me vakaraitaki taumada kina
 - > drau sa sainitaka ruarua ni bera ni ko tekivu cakacaka

Iko kei na nomu itaukei ni cakacaka mo drau kua ni veilawakitaki, ka drau cakacaka vakadodonu ena veivakabauti. Oqo e oka kina na veivosaki vakadodonu ka savasava kei na veikauwaitaki vaka i kemudrau.

Nomu dodonu ke o tamata cakacaka

Na tamata cakacaka kece e Niusiladi e tiko nodra dodonu ena vuku ni lawa ena sega ni rawa ni kau tani.

E bibi mo kila na nomu dodonu!

E TIKO NA NOMU DODONU:

- ✓ me soli vei iko e dua na ivola ni veiyalayalati ni nomu cakacaka (veiyalayalati).
- ✓ mo taro ivakasala se veivuke mai vua e dua ko vakabauta ni bera ni ko sainitaka na veiyalayalati.
- ✓ mo raica me kua ni sa sivi na kena tikinisiga ni veiyalayalati ka kerea me dua na nomu ilavelave.
- ✓ mo saumi ena isau lailai duadua e vakadeitaki kevaka ko sa yabaki 16 se sivia.
- ✓ me tiko na nomu gauna ni cegu kei na kana, me kena ivakaraitaki ena loma ni 8 na aua ni cakacaka, e tiko na nomu dodonu e na veika e rua oqori. me rua na gauna ni cegu 10 na miniti dua na gauna ni cegu ni kana me 30 na miniti
- ✓ me 11 na siga mo saumi kina me vaka ga ko cakacaka kina ena nomu vakacegu e na siga ni olodei.
- ✓ me vaka 1.5 taki na kemu isau ni cakacaka ena dua na aua vata kei na dua na siga mo cegu kina, kevaka ko cakacaka ena dua na siga ni olodei.

o saumi ena kena ivakarau oqo ni oti na nomu cakacaka ena 6 na vula se kevaka ko sa rawata na gauna ni cakacaka vakatovolei:

- › 10 na siga ni nomu vakacegu ni tauvimate ka mo saumi kina ena dua na yabaki. E sa tubucake mai na 5 na siga ena ika 24 ni Julai 2021. Ena soli tale vei iko e 5 na siga ni nomu cegu ni tauvimate ena gauna e sa dua tale kina na siga ni itekivu vou.
- › yacova na 3 na siga na vakacegu ena vuku ni nona mate na watimu, itubutubu, luvemu, tacimu, tukamu se tubumu, makubumu se na nona itubutubu na watimu.
- › rawa ni ko saumi tiko e na dua na siga ko vakalolokutaka kina na nona mate e dua e sega ni okati vei ira e ra sa vakaraitaki toka e cake kevaka e sa vakadonuya na nomu itaukei ni cakacaka na nomu rarawa kei na vakaloloku me sala vata kei kena ivakarau e sa vakadonui.
- › yacova na 10 na siga ni cegu ena vuku ni ivalavala kaukaua e vale.

me 4 na macawa ni nomu livi ka saumi ena dua na yabaki, ni sa oti e 12 na vula na nomu cakacaka.

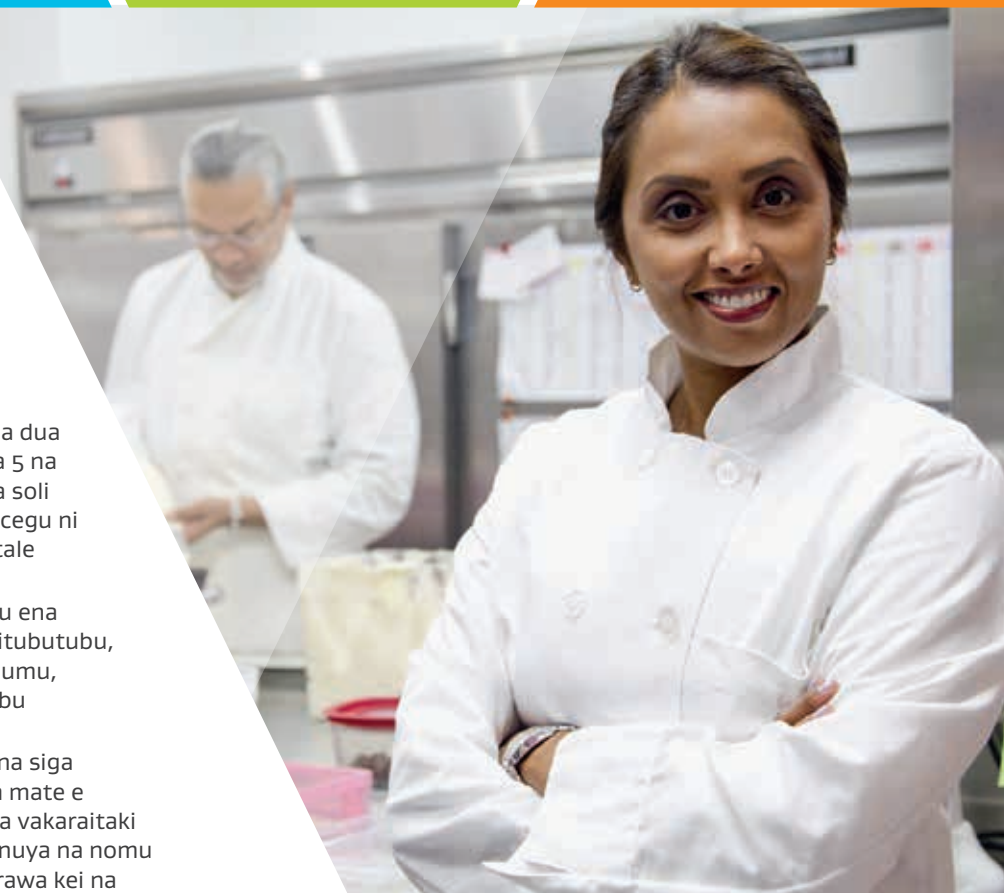
me 12 na vula ni nomu livi ni oti na vakasucu kei na veisusu vua e dua na gone se qai sucu kevaka e sa vakadonui vei iko na lawa ni 6 na vula se 12 na vula.

kerea e dua tale na gauna ni cakacaka sega ni vakadeitaki me yacova na 2 na vula ena vuku ni revurevu ni ivalavala kaukauwa e vale.

kerea vua na nomu itaukei ni cakacaka na itukutuku matailalai ni veigauna ko sa cakacaka kina, nomu livi kei na siga ni olodei.

me dodonu na veika e vakayacori vei iko kevaka ko sa vakasakei se vakacegui.

mo taqomaki mai na veivakaduiduitaki e vakatabui vakalawa ena vuku ni yabaki, kawa tamata, tagane se yalewa, ituvaki ni yagomu se vakabauta vakalotu.

mo taqomaki mai na ivalavala dredre (vakayacori vei iko na ivalavala sega ni dodonu se ca) baleta ni ko rairai vakila tiko beka na revurevu ni ivalavala kaukauwa mai vale.

cakacaka ena vanua e taqomaki vinaka salavata kei na kena vuli, iyaya kei na veiliutaki.